

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 132/25

2025 m. spalio 16 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-399/24 | *AirHelp Germany (Orlaivis, į kurį trenkė žaibas)*

Žaibo smūgis į orlaivį gali būti laikomas ypatinga aplinkybe

Tai yra ypatinga aplinkybė, dėl kurios oro transporto bendrovė gali būti atleista nuo pareigos sumokėti kompensaciją už skrydžio atšaukimą ar atidėjimą ilgam laikui, jeigu dėl to atliekama privaloma saugos patikra, dėl kurios atidėta orlaivio eksploatacija

Prieš pat nusileidimą Jasuose (Rumunija) į *Austrian Airlines* orlaivį trenkė žaibas. Dėl to buvo atlikta privaloma saugos patikra, dėl kurios šis orlaivis negalėjo vykdyti kito skrydžio į Vieną (Austrija), kaip buvo planuota.

Keleivis, turėjęs vykti šiuo skrydžiu, į Vieną atvyko pakaitiniu skrydžiu, vėluodamas daugiau kaip septynias valandas. Dėl vėlavimo galintį kilti skolinį reikalavimą jis perleido bendrovei *AirHelp*, kuri Austrijos teismuose iš *Austrian Airlines* pareikalavo 400 EUR kompensacijos.

Austrian Airlines mano, kad žaibo smūgis, po kurio buvo atlikta privaloma saugos patikra, yra ypatinga aplinkybė. Be to, ji ėmėsi visų pagrįstų priemonių vėlavimui ištaisyti. Todėl pagal Reglamentą dėl oro transporto keleivių teisių¹ ji neturėjo mokėti kompensacijos.

Bylą nagrinėjęs Austrijos teismas šiuo klausimu kreipėsi į Teisingumo Teismą.

Teisingumo Teismas² atsakė, kad žaibo smūgis į orlaivį, kuriuo turėjo būti vykdomas skrydis, yra ypatinga aplinkybė, kai dėl šio smūgio buvo atlikta privaloma saugos patikra, dėl kurios buvo atidėta orlaivio eksploatacija.

Jis, be kita ko, pažymėjo, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas į sąvoką „ypatingos aplinkybės“ įtraukė meteorologines sąlygas, neleidžiančias vykdyti atitinkamo skrydžio, įskaitant žaibo smūgio riziką. Žaibo smūgis, po kurio turi būti atliekama privaloma orlaivio saugos patikra, nėra glaudžiai susijęs su jo funkcionavimo sistema. Todėl jis nėra būdingas įprastai atitinkamos oro transporto bendrovės veiklai ir tokio įvykio ši bendrovė negali realiai kontroliuoti. Tokia išvada leidžia užtikrinti oro transporto keleivių apsaugos tikslą, užkertant kelią tam, kad oro transporto bendrovės būtų skatinamos nesiimti reikiamų priemonių ir pirmenybę teikti skrydžių išsaugojimui ir punktualumui, o ne šiam apsaugos tikslui.

Tam, kad būtų atleista nuo pareigos mokėti kompensaciją atitinkamiems keleiviams, oro transporto bendrovė dar turi įrodyti, kad ėmėsi visų pagrįstų priemonių, kad išvengtų ypatingos aplinkybės³ ir jos pasekmių⁴, pavyzdžiui, skrydžio atidėjimo ilgam laikui. Šioje byloje tai turi patikrinti Austrijos teismas.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat

privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(EB\) Nr. 261/2004](#), nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju.

² Primename, kad nuo 2024 m. spalio 1 d. jurisdikciją nagrinėti prejudicinius klausimus, susijusius su oro transporto keleivių teisėmis, iš esmės turi Europos Sąjungos Bendrasis Teismas. Vis dėlto, kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą šioje byloje Teisingumo Teismas gavo 2024 m. birželio 7 d., jis išlaikė jurisdikciją jį priimti. Dėl dalinio jurisdikcijos priimti prejudicinius sprendimus perdavimo žr. pranešimus spaudai Nr. [125/24](#), [126/24](#) ir [154/24](#).

³ Nors prevencinės priemonės, kaip antai tos, kuriomis siekiama išvengti audrų zonų, leidžia išvengti žaibo smūgių, yra itin sunku visiškai atmesti galimybę kirsti kai kurias iš tų zonų, nepaisant meteorologinių duomenų ir šiuolaikinių maršrutų.

⁴ Oro transporto bendrovė turi įrodyti, kad net panaudojusi visas turimas personalo, materialines ir finansines priemones ir nepatirdama nepakeliamos naštos ji akivaizdžiai nebūtų galėjusi užkirsti kelio ypatingoms aplinkybėms, dėl kurių skrydis buvo atšauktas arba atidėtas ilgam laikui.